

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 34/2005 vp**

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta parlamentin ja neuvoston asetukseksi (yhteistyöyhtymäasetus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 16 päivänä marraskuuta 2005 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmään ehdotuksesta parlamentin ja neuvoston asetukseksi (yhteistyöyhtymäasetus) (U 69/2004 vp) liittyvän jatkokirjelmän 1. SM 09.11.2005 valtiovarainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostossa.

Asiantuntijat

Hallinto- ja tarkastusjaostossa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Kari Parkkonen, sisäasiainministeriö
- neuvotteleva virkamies Kirsti Vallinheimo, valtiovarainministeriö.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Neuvoston puheenjohtajamaan ehdotus

Selvitys sisältää neuvoston puheenjohtajamaan Yhdistyneen kuningaskunnan tekemän ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisesta alueyhteistyöyhtymästä (EAY). Asetusehdotuksen tarkoituksena olisi helpottaa ja edistää EU:n sisärajojen raja-alueyhteistyötä jäsenvaltioiden ja niiden paikallis- ja alueviranomaisten välillä. Asetuksen mukaan voitaisiin perustaa rajat ylittävää yhteistyötä varten erillinen yhtymä. Yhtymän voisivat alkuperäisen ehdotuksen mukaan perustaa sen jäseninä jäsenvaltiot, alueelliset tai paikalliset viranomaiset taikka paikalliset julkiset toimielimet. Tällaisina alueellisina viranomaisina

voisivat tulla kysymykseen kunnat ja yhteistyömuotona kuntayhtymät.

Yhdistynyt kuningaskunta on tehnyt uuden kompromissiesityksen, johon ei ole otettu mukaan neuvoston työryhmän aikaisempaa keskustelua alaviitteiden muodossa. Kyseessä on siten käytännössä uusi esitys.

Yhtymä voidaan perustaa rajat ylittävään, alueiden ja valtioiden väliseen yhteistyöhön. Yhtymä koostuu jäsenistä, jotka ovat kelpoisia kansallisen lain mukaan osallistumaan yhtymään ja kuuluvat luokkiin, joita ovat jäsenvaltio, alueelliset ja paikalliset viranomaiset sekä muut julkisia hankintoja koskevan direktiivin tarkoittamat julkisyhteisöt. Yhtymän tehtävät

rajoittuvat taloudelliseen ja sosiaaliseen koheesioon, jonka määrittelevät yhtymän jäsenet oman toimivaltansa puitteissa. Asetusehdotukseen on tehty myös eräitä muita täsmennyksiä ja muutoksia.

Valtioneuvoston kanta

Suomi katsoo, että ehdotus on edennyt Suomen kannalta hyvään suuntaan. Myös uudessa ehdo-

tuksessa on kuitenkin useita kohtia, jotka ovat edelleen perustuslain vastaisia. Asetusehdotuksen tarkoittaman yhtymän perustamisen tulisi olla jäsenvaltiolle aidosti valinnainen. Asetusehdotuksen ei tulisi edellyttää jäsenvaltiota ryhtymään lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin silloin, kun ehdotuksen mukaista mahdollisuutta perustaa yhtymä ei käytetä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Eduskunta on aiemmin käsitellyt asiaa E-kirjelmänä 114/2004 vp, joka myöhemmin annettiin eduskunnalle U-kirjelmänä 69/2004 vp. Perustuslakivaliokunta ja hallintovaliokunta antoivat asiasta lausuntonsa. Valtiovarainvaliokunta käsiteli asiaa E-kirjelmänä rakennerahastokokonaisuuden osana lausunnossaan VaVL 28/2004 vp.

Kyseessä on merkittävä asetus, joka koskee muutakin kuin rakennerahastovarojen hallintointia. Se olisi suoraan jäsenvaltioita velvoittava. Mikäli asetuksen antaminen edelleen viivästyy, myös rakennerahasto-ohjelmien suunnittelu viivästyy vastaavasti. Tärkeää olisi siten saada ratkaisu mahdollisimman pian. Vieläkin tärkeämpää on selvittää, mitä asetusehdotus merkitsisi kansallisesti.

Olennaista valiokunnan mielestä on, että nyt käsittelyssä oleva asetusehdotuskin on valtioneuvoston mielestä perustuslain vastainen eikä sellaisenaan sovellu Suomen lainsäädäntöön. Valiokunta ei myöskään sisällöllisin perustein

pidä suotavana, että asetus tulisi sovellettavaksi Suomessa.

Valtioneuvosto totesi alkuperäisestä asetusehdotuksesta esittämässään kannassa, että Suomi ei pidä esitettyä asetusta tarpeellisenä. Asetus ei sellaisenaan toisi lisäarvoa raja-alueyhteistyön menettelyihin. Sinänsä Suomi kannattaa lähtökohtaisesti komission tavoitetta löytää sellaisia hallinnollisia ratkaisuja, joilla voidaan helpottaa ja edistää rajat ylittävää yhteistyötä. Valtiovarainvaliokunta pitää näitä kannanottoja edelleen ajankohtaisina.

Saadun selvityksen mukaan puheenjohtajavaltio on esittänyt vielä nyt käsittelyssä olevan ehdotuksen jälkeenkin uuden kompromissiesityksen. Myös tämä ja mahdolliset myöhemmät ehdotukset on valiokunnan mielestä tarpeen saattaa eduskunnan käsittelyyn.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovarainvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Kimmo Sasi /kok
vpj.	Matti Ahde /sd	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Christina Gestrin /r	Irja Tulonen /kok
	Kyösti Karjula /kesk	Kari Uotila /vas
	Pekka Kuosmanen /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Reijo Laitinen /sd	vjäs. Timo Kalli /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Bjarne Kallis /kd
	Pekka Nousiainen /kesk	Mikko Kuoppa /vas
	Pirkko Peltomo /sd	Maija Rask /sd
	Markku Rossi /kesk	Sari Sarkomaa /kok.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.